

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 6/2006 vp

Hallituksen esitys laeiksi teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä huhtikuuta 2006 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön muuttamisesta (HE 26/2006 vp).

Lakialoite

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä lakialoitteen laeiksi tekijänoikeuslain sekä eräiden muiden teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvien lakien muuttamisesta (LA 29/2006 vp — Jyrki Kasvi /vihr ym.), joka on lähetetty valiokuntaan 9 päivänä toukokuuta 2006.

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 15/2006 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Sami Sunila, kauppa- ja teollisuusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Tatu Leppänen, oikeusministeriö
- johtaja Satu Kangas, Viestinnän Keskusliitto
- lakiasioiden päällikkö Riikka Tähtivuori, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
- hallituksen jäsen Ville Oksanen, Electronic Frontier Finland ry
- hallituksen jäsen Pekka Salomaa, Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry
- hallituksen varapuheenjohtaja Arto Alaspää, Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry
- professori Juha Lappalainen
- professori Olli Mäenpää
- oikeustieteen tohtori Marcus Norrgård.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Helsingin käräjäoikeus
- Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- Teollisuustaitteen Liitto Ornamo ry.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITE

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa annettua lakia, tekijänoikeus-

lakia, tavaramerkkilakia, yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annettua lakia, toimimilakia, kasvinjalostajanoikeudesta annettua lakia, patenttilakia, mallioikeuslakia sekä hyödyllisyysmallioikeudesta annettua lakia.

Esityksellä pantaisiin täytäntöön teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta vuonna 2004 annettu direktiivi.

Säännökset menettelystä, jossa teollis- tai tekijänoikeuden loukkausta koskevan riita-asian vastaaja voitaisiin määrätä antamaan tietoja oikeutta loukkaavien tavaroiden ja palvelujen alkuperästä ja jakeluverkosta, ehdotetaan otettaviksi todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa annettuun lakiin.

Tekijänoikeutta loukkaavan aineiston saannin keskeyttämistä koskevia tekijänoikeuslain säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että keskeyttämismääräys välittäjälle, jonka palveluja käytetään tekijänoikeuksien loukkaukseen, voitaisiin kiireellisissä tapauksissa antaa myös väitettyä loukkaajaa kuulematta. Määräyksen täytäntöönpanoa sekä vakuuden asettamista koskevia säännöksiä ehdotetaan täsmennettäväksi.

Edellä mainittujen tekijänoikeuslain säännösten ja niihin ehdotettavien muutosten kanssa yhdenmukaiset säännökset keskeyttämismääräyksestä ehdotetaan otettaviksi kuhunkin teollisoikeuslakiin.

Kuhunkin teollisoikeuslakiin sekä tekijänoikeuslakiin ehdotetaan otettaviksi säännökset, joiden nojalla tuomioistuin voisi oikeudenloukkausta koskevassa riita-asiassa antaa kantajalle luvan vastaajan kustannuksella soveltuvin toimin julkistaa tietoja tuomiosta.

Säännökset tuomioistuimen mahdollisuudesta kieltää oikeuden loukkaaminen ehdotetaan otettaviksi tekijänoikeuslakiin ja yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annettuun lakiin.

Direktiivin edellyttämien lainmuutosten lisäksi ehdotetaan, että teollisoikeuksien loukkauksen perusteella maksettavan vahingonkorvauksen ja hyvityksen vanhentumista koskevat säännökset yhtenäistettäisiin siten, että hyvitystä ja korvausta voitaisiin vaatia ainoastaan viiden viimeisen vuoden ajalta ennen kanteen viereillepanoa.

Ehdotetut lait olivat tarkoitetut tulemaan voimaan 29 päivänä huhtikuuta 2006, jolloin direktiivin täytäntöönpanoon varattu aika päättyi.

Lakialoite

Lakialoitteessa LA 29/2006 vp ehdotetaan tekijänoikeuslakiin tuomion julkistamista koskevia säännöksiä, jotka sisältävät hallituksen esityksessä ehdotettuihin säännöksiin verrattuina tiukemmat edellytykset sille, milloin vastaaja voidaan velvoittaa kustantamaan tuomion julkistaminen. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan, että julkistamisvelvoitetta ei saa käyttää lisärangaistuksena eikä se saa aiheuttaa vastaajalle tuomioon verrattuna kohtuuttomia taloudellisia seurauksia.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen pääasiallisena tarkoituksena on panna täytäntöön teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/48/EY, jäljempänä *direktiivi*. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Tuomion julkistaminen

Esityksessä ehdotetaan säännöksiä, joiden mukaan tuomioistuin voi teollis- tai tekijänoikeuden loukkausta koskevassa riita-asiassa antaa kantajalle luvan vastaajan kustannuksella julkistaa tietoja tuomiosta. Lakialoitteessa ja osaksi myös valiokunnan saamassa asiantuntijaselvityksessä ehdotettuja säännöksiä on arvosteltu siitä, että ne mahdollistavat luvan antamisen tuomion julkistamiseen tarpeettoman laajasti. Tuomion julkistamista on jopa luonnehdittu häpeärangaistukseksi.

Valiokunta pitää ehdotettuja säännöksiä välttämättöminä direktiivin 15 artiklasta johtuvan velvoitteen täyttämiseksi. Edellä selostetun arvostelun johdosta valiokunta painottaa sitä, että ehdotettu sääntely ei laajenna tuomion julkisuutta eikä kantajan oikeutta tuomion julkistamiseen nykyiseen verrattuna. Säännöksissä on uutta vain se, että tuomion julkistaminen voi tuomioistuimen niin määrätessä tapahtua vastaajan kustannuksella. Tämän lähtökohdan selkeyttämiseksi valiokunta ehdottaa säännösten muuttamista siten, että ne esityksessä ehdotettua selvemmin koskevat vain julkistamiskustannusten korvausvelvollisuudesta määräämistä.

Valiokunta korostaa sitä, että julkistamiskustannusten korvausvelvollisuutta ei ole tarkoitettu rangaistuksenluonteiseksi seuraamukseksi. Sääntelyn tarkoituksena on mahdollistaa esimerkiksi kuluttajille merkityksellisen tiedon levittäminen teollis- tai tekijänoikeuden loukkauksesta ilman, että tiedottamisesta aiheutuvat kustannukset jäävät oikeudenhaltijan vastattaviksi. Valiokunta kiinnittää lisäksi erityisesti huomiota niihin esityksen perusteluissakin (s. 20/II) todettuihin näkökohtiin, että vastaajan yksityiselämään liittyviä seikkoja ei saa julkistaa ja että tuomiosta tiedottaminen ei yleensä edellytä luonnollisen henkilön nimen mainitsemista.

Hyvitystä ja korvausta koskevien säännösten yhtenäistäminen

Direktiivin täytäntöönpanon edellyttämien lainmuutosten lisäksi esityksessä ehdotetaan teollisoikeuksien loukkauksen perusteella maksettavan vahingonkorvauksen ja hyvityksen vanhentumista koskevien säännösten yhtenäistämistä. Lisäksi tavaramerkkilakiin (7/1964), yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annettuun lakiin (32/1991), toiminimilakiin (128/1979) ja kasvinjalostajanoikeudesta annettuun lakiin (789/1992) ehdotetaan muutoksia, joiden tarkoituksena on yhtenäistää teollisoikeuksien loukkauksen perusteella syntyvää hyvitys- ja korvausvelvollisuutta koskevia säännöksiä.

Valiokunta pitää ehdotettuja muutoksia siinä perusteltuina. Valiokunta on kuitenkin

kiinnittänyt huomiota siihen, että esitys on tältä osalta epäjohdonmukainen, koska yhtenäistämistä ei toteuteta kattavasti. Tekijänoikeuslakiin (404/1961) ei ehdoteta teollisoikeuslakien vanhentumissäännöksiä vastaavaa erityissäännöstä korvauksen ja hyvityksen vanhentumisesta. Patenttilain (550/1967), mallioikeuslain (221/1971) ja hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain (800/1991) korvaussäännöksiin ei puolestaan ehdoteta vastaavia muutoksia kuin esimerkiksi kasvinjalostajanoikeudesta annettuun lakiin, vaikka näiden neljän lain korvaussäännökset nykyisin ovat asiallisesti samansisältöiset. Sääntelyyn jää siis edelleen eroja, vaikka esityksen tavoitteeksi tältä osalta on ilmoitettu sääntelyn yhtenäistäminen. Näitä eroja ei esityksessä ole myöskään perusteltu. Valiokunta pitää tärkeänä, että hallitus selvittää, onko myös tekijänoikeuslakiin tarpeen ottaa erityinen vanhentumissäännös ja onko myös patenttilain, mallioikeuslain ja hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain korvaussäännöksiä tarpeen muuttaa.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa annetun lain muuttamisesta

7 a §. Tiedonsaanti riita-asiassa. Pykälän 3 momentin mukaan määräyksen saaneen vastaajan velvollisuudesta tai oikeudesta kieltäytyä kertomasta seikkaa olisi voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 17 luvussa säädetään todistajasta. Ehdotettu sanamuoto viittaa siihen, että vastaajan mahdollinen vaitiolovelvollisuus tai -oikeus voitaisiin ottaa huomioon vasta määräyksen antamisen jälkeen. Valiokunta pitää asianmukaisempana sitä, että mahdollinen vaitiolovelvollisuus tai -oikeus on otettava huomioon jo harkittaessa määräyksen antamista. Valiokunta ehdottaa säännöksen tarkistamista tätä tarkoitusta vastaavaksi.

Lakiehdotukseen ei sisälly säännöstä siitä, onko pykälässä tarkoitettua määräystä noudatettava jo ennen sen lainvoimaisuutta. Perustelui-

den (s. 19/II) mukaan velvollisuus noudattaa määräystä ei edellyttäisi, että se on lainvoimainen, ellei tuomioistuimien tai muutoksenhakutuomioistuimien toisin määrää. Valiokunta katsoo, että kysymys määräyksen noudattamisesta ennen sen lainvoimaisuutta on selvyiden vuoksi säänneltävä laissa. Säännöksen sisältöä harkitessaan valiokunta on ottanut huomioon, että muutoksenhaku käy käytännössä hyödyttömäksi, jos määräyksen mukainen tiedonantovelvollisuus on jo täytetty. Siksi pääsääntönä tulee olla se, että määräystä on noudatettava vasta sen saatua lainvoiman. Valiokunnan ehdottaman uuden *4 momentin* mukaan tuomioistuimien voi kuitenkin erityisestä syystä määrätä, että määräystä on noudatettava jo ennen sen lainvoimaisuutta. Momentissa tarkoitettu erityinen syy voi olla esimerkiksi se, että asiassa on kysymys ilmiselvistä piratismista tai tuoteväärennyksestä.

Perusteluiden (s. 19/II) mukaan oikeudenkäynnin aikana annettuun tiedonantovelvollisuutta koskevaan määräykseen voitaisiin hakea muutosta erikseen osatuomion tavoin. Tämän johdosta valiokunta selvyiden vuoksi toteaa, että kysymystä määräyksen antamisesta ei voida ainakaan suoraan ratkaista osatuomiolla, jos myös pääasiassa on ennakkoluonteisena riitakysymyksenä se, onko teollis- tai tekijänoikeutta loukattu. Tällaisen osatuomion antamiseen liittyisi vaara ristiriitaisista ratkaisuista sen suhteen, katsotaanko loukkausta tapahtuneen. Kysymys loukkauksen olemassaolosta on tarvittaessa ensiksi ratkaistava välituomiolla sekä pääasialla että tiedonantovelvollisuutta koskevan määräyksen antamista silmällä pitäen.

2. Laki tekijänoikeuslain muuttamisesta

59 a §. Pykälän *1 momentin* sanamuodosta voi syntyä virheellinen käsitys, että tietojen julkistaminen tuomiosta olisi luvanvaraista. Edellä yleisperusteluissa todetun mukaisesti säännöksen on kuitenkin tarkoitus koskea vain julkistamiskustannusten korvausvelvollisuudesta määräämistä. Myös perustuslakivaliokunta on lausunnossaan katsonut, että on asianmukaisempaa säätää esimerkiksi tuomioistuimien toimivallas-

ta päättää, että kantaja voi vastaajan kustannuksella julkistaa tietoa tuomiosta. Lakivaliokunta ehdottaa, että sanamuotoa tarkistetaan tätä tarkoitusta vastaavaksi.

Valiokunta toteaa, että *1 momentin* viimeisessä virkkeessä tarkoitettuna muuna vastaavana seikkana, joka tuomioistuimen tulee ottaa huomioon harkitessaan määräyksen antamista ja määräyksen sisältöä, voidaan pitää muun ohella sitä, onko vastaaja yksityishenkilö vai ammatillisesti toiminut elinkeinonharjoittaja.

Pykälän *2 momentin* sanamuodosta voi saada sellaisen kuvan, että kantajalle syntyisi määräyksen johdosta velvollisuus julkistaa tietoja tuomiosta. Säännöksen tarkoituksena on kuitenkin vain se, että oikeus korvaukseen raukeaa, jollei tietoja tuomiosta julkisteta tuomioistuimen määräämässä ajassa. Valiokunta ehdottaa sanamuodon tarkistamista tätä tarkoitusta vastaavaksi.

Valiokunta korostaa, että pykälää sovellettaessa on direktiivin 3 artiklan 2 kappaleen mukaisesti otettava huomioon se, että julkistamiskustannusten korvausvelvollisuutta koskevan määräyksen tulee olla oikeasuhtainen loukkaukseen nähden. Oikeasuhtaisuuden vaatimus koskee myös *2 momentissa* tarkoitettua korvausvelvollisuuden enimmäismäärää. Sen tulee olla kohtuullinen suhteessa muihin saman loukkauksen perusteella määrättäviin seuraamuksiin. Korvausvelvollisuutta määrättäessä tulee ottaa huomioon myös se, että yleisperusteluissa todetu tavoin julkistamisen tavoitteena on levittää tietoa eikä ankaroittaa loukkauksen perusteella määrättäviä seuraamuksia.

60 c §. Valiokunta on korjannut pykälän *2 momentin* ensimmäistä virkettä kielellisesti.

Valiokunta ehdottaa, että *2 momenttiin* lisätään tiedoksiannon toimittamista koskeva erityissäännös. Kun tuomioistuin varaa välittäjälle tilaisuuden tulla kuulluksi keskeyttämismääräystä koskevan vaatimuksen johdosta, tiedoksi-anto voidaan ehdotetun säännöksen mukaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen. Säännös on tarpeen erityisesti sen turvaamiseksi, että välittäjän kuuleminen ei ai-

heuta tarpeetonta viivästystä, kun keskeyttämismääräys on vaadittu annettavaksi 3 momentin nojalla väliaikaisena väitettyä loukkaajaa kuulematta. Ehdotettua tiedoksiantotapaa voidaan pitää riittävänä, koska tietoverkoissa toimivat välittäjät ovat valiokunnan saaman selvityksen mukaan yleensä kaupallisia yrityksiä, joiden tavoittaminen ei tuota vaikeuksia. Tarvittaessa tiedoksianto voidaan kuitenkin toimittaa välittäjälle myös vastaanottotodistusta tai saantitodistusta vastaan taikka muuta riita-asioita varten säädettyä todisteellista tiedoksiantotapaa käyttäen. Tiedoksianto väitetyille loukkaajalle on toimitettava noudattaen oikeudenkäymiskaaren 11 luvun säännöksiä.

Niin kuin esityksen perusteluissa (s. 21/II—22/I) on todettu, välittäjälle on aina varattava tilaisuus antaa lausuma ennen kuin tuomioistuin antaa väliaikaisen keskeyttämismääräyksen 3 momentin nojalla. Valiokunta korostaa, että kuulemistilaisuuden varaaminen välittäjälle on toimitettava kiireellisesti, jotta loukkauksesta tekijänoikeuden haltijalle aiheutuvat vahingot jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tiedoksianto voidaan valiokunnan 2 momenttiin ehdotaman uuden säännöksen nojalla toimittaa esimerkiksi sähköpostitse. Lausuman antamiseen varattavaa aikaa ei myöskään tule määrätä pitemmäksi kuin on välttämätöntä.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että 3 momentin mukaan väliaikainen keskeyttämismääräys on voimassa, kunnes toisin määrätään, mutta esityksen perustelujen perusteella säännöksen tarkoituksena näyttäisi olevan, että keskeyttämismääräys olisi peruutettava, jos tuomioistuin tulee väitettyä loukkaajaa kuultuaan siihen tulokseen, ettei keskeyttämismääräykselle olekaan perusteita, tai jos väitettyä loukkaajaa ei tavoiteta kohtuullisessa ajassa. Perustuslakivaliokunta on pitänyt tärkeänä, että säännös muotoillaan vastaamaan paremmin esityksen tätä tarkoitusta. Perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitetyn perusteella lakivaliokunta ehdottaa, että 3 momenttiin lisätään säännös, jonka mukaan tuomioistuimen on väitettyä loukkaajaa kuultuaan viipymättä päätettävä, pidetäänkö mää-

räys voimassa vai peruutetaanko se. Säännöksellä korostetaan tuomioistuimen velvollisuutta ottaa asia joutuisasti uudelleen ratkaistavaksi sen jälkeen, kun väitetty loukkaaja on antanut lausumansa keskeyttämismääräystä koskevan vaatimuksen johdosta.

Toisin kuin esityksen perusteluissa (s. 22/I) on esitetty, lakivaliokunta katsoo, ettei väliaikaista keskeyttämismääräystä tule peruuttaa yksinomaan sillä perusteella, ettei väitettyä loukkaajaa tavoiteta kohtuullisessa ajassa. Jos näin tehtäisiin, väitetty loukkaaja saisi aiheellisenkin keskeyttämismääräyksen peruuntumaan pelkästään pakoilemalla tiedoksianto.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan pitänyt tärkeänä, että 3 momenttia täydennetään 2 momenttiin sisältyvän kaltaisella viittauksella keskeyttämismääräyksen raukeamiseen, jos kannetta ei nosteta määräajassa. Perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitetyn mukaisesti lakivaliokunta ehdottaa, että keskeyttämismääräyksen raukeamisen uhka ulotetaan koskemaan myös 3 momentin nojalla annettua väliaikaista keskeyttämismääräystä. Pykälän 2 momentissa oleva säännös keskeyttämismääräyksen raukeamisesta ehdotetaan siirrettäväksi tällä tavoin täydennettynä 4 momenttiin. Valiokunta pitää johdonmukaisena, että määräaika kanteen nostamiselle on yksi kuukausi riippumatta siitä, annetaanko määräys 2 vai 3 momentin nojalla.

Pykälän 5 momentin mukaan välittäjällä ja väitetyllä loukkaajalla olisi oikeus korvaukseen vahingosta ja kuluista, jos kanne hylätään tai keskeyttämismääräys raukeaa sen vuoksi, ettei kannetta ole pantu vireille määräajassa. Valiokunta katsoo, että välittäjällä ja väitetyllä loukkaajalla tulee olla oikeus korvaukseen myös siinä tapauksessa, että kanne jätetään tutkimatta tai asian käsittely jätetään sillensä sen vuoksi, että kantaja on peruuttanut kanteensa tai jäänyt saapumatta tuomioistuimeen. Sama koskee tilannetta, jossa väliaikainen keskeyttämismääräys 3 momentin nojalla peruutetaan. Säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi tämän mukaisesti.

Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten lakivaliokunta korostaa, että tässä pykälässä tarkoitettun keskeyttämismääräyksen antamista har-

kittaessa tulee ottaa huomioon oikeasuhtaisuusvaatimus. Keskeyttämismääräyksellä ei saa puuttua aineiston saattamiseen yleisön saataville enempää kuin on tekijänoikeuden suojaamisen kannalta välttämätöntä.

Voimaantulosäännös. Voimaantulosäännöksen 3 momenttiin ehdotetaan kielellistä tarkistusta.

3. Laki tavaramerkkilain muuttamisesta

40 §. Valiokunta on muuttanut pykälää sanonnallisesti.

41 a §. Valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 59 a §:n osalta.

48 a §. Pykälässä olevia viittauksia 38 §:ään ehdotetaan selvyiden vuoksi tarkennettaviksi siten, että viittaukset kohdistuvat vain 38 §:n 1 momenttiin, joka koskee kieltokannetta. Pykälän 5 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana lause: *"jonka liittymää käyttäen tavaramerkkiä väitetään loukattavan"*. Muutoin valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 60 c §:n osalta.

4. Laki yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annetun lain muuttamisesta

37 b §. *Keskeyttämismääräys välittäjälle.* Pykälän 5 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana lause: *"jonka liittymää käyttäen piirimallia väitetään loukattavan"*. Muutoin valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 60 c §:n osalta.

40 a §. *Tuomion julkistaminen.* Valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 59 a §:n osalta.

5. Laki toiminimilain muuttamisesta

18 a §. Pykälän 5 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana lause: *"jonka liittymää käyttäen toiminimeä väitetään loukattavan"*. Muutoin valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 60 c §:n osalta.

23 §. Valiokunta on tarkistanut pykälän 3 momenttia kielellisesti.

23 a §. Valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 59 a §:n osalta.

6. Laki kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain muuttamisesta

29 a §. *Keskeyttämismääräys välittäjälle.* Pykälän 5 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana lause: *"jonka liittymää käyttäen kasvinjalostajanoikeutta väitetään loukattavan"*. Muutoin valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 60 c §:n osalta.

31 §. *Hyvitys ja vahingonkorvaus.* Valiokunta ehdottaa pykälän otsikkoa täydennettäväksi siten, että siinä mainitaan pykälän sisältöä vastaavasti myös hyvitys.

Ehdotetuissa 2—4 momentissa käytetään nimitystä *hyvitys*, kun tarkoitetaan lajikkeen hyväksi käyttämisestä loukkaajan tuottamuksesta riippumatta suoritettavaa kompensatiota. Valiokunta ehdottaa, että myös 1 momenttia muutetaan siten, että siinä johdonmukaisuuden vuoksi käytetään tästä kompensaation lajista samaa nimitystä.

Lakiehdotuksen 2 momentin mukaan loukkaaja olisi velvollinen suorittamaan hyvityksen *jalostajanoikeuden haltijalle*. Voimassa olevassa laissa ei ole yksilöity sitä, kenelle vastaava korvaus on suoritettava. Koska 22 §:ssä tarkoite-

tuissa tilanteissa kasvinjalostajanoikeus ei enää ole voimassa, hyvityksen saajan yksilöiminen ehdotetulla tavalla voisi aiheuttaa epäselvyyttä. Valiokunta ehdottaa sen vuoksi, että säännöksen sanamuoto tältä osalta tarkistetaan vastamaan voimassa olevaa lakia.

33 a §. Tuomion julkistaminen. Valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 59 a §:n osalta.

Voimaantulosäännös. Voimaantulosäännöksen 3 momentissa oleva viittaus 31 §:n 2—4 momenttiin on ulotettu koskemaan myös 1 momenttia, jota valiokunta ehdottaa muutettavaksi.

Johtolause. Koska valiokunta on edellä ehdottanut myös 31 §:n 1 momenttia muutettavaksi, on johtolauseetta vastaavasti tarkistettava.

7. Laki patenttilain muuttamisesta

57 b §. Pykälässä olevia viittauksia 57 §:ään ehdotetaan tarkennettaviksi siten, että viittaukset kohdistuvat vain 57 §:n 1 momenttiin, joka koskee kieltokannetta. Pykälän 5 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana lause: "*jonka liittymää käyttäen patenttia väitetään loukattavan*". Muutoin valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 60 c §:n osalta.

60 a §. Valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 59 a §:n osalta.

Voimaantulosäännös. Valiokunta on tarkistanut voimaantulosäännöksen 2 momenttia kielellisesti.

8. Laki mallioikeuslain muuttamisesta

35 a §. Pykälässä olevia viittauksia 35 §:ään ehdotetaan tarkennettaviksi siten, että viittaukset kohdistuvat vain 35 §:n 1 momenttiin, joka koskee kieltokannetta. Pykälän 5 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana lause: "*jonka liittymää käyttäen mallia väitetään loukattavan*". Muutoin valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 60 c §:n osalta.

36 a §. Valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 59 a §:n osalta.

9. Laki hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain muuttamisesta

36 a §. Pykälän 5 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana lause: "*jonka liittymää käyttäen hyödyllisyysmallia väitetään loukattavan*". Muutoin valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 60 c §:n osalta.

38 a §. Valiokunta ehdottaa pykälään vastaavia muutoksia ja esittää pykälän soveltamisesta samat huomautukset kuin 2. lakiehdotuksen 59 a §:n osalta.

Lakialoite

Lakialoite 29/2006 vp. Valiokunta ehdottaa tuomion julkistamista koskevan tekijänoikeuslain säännöksen hyväksymistä valiokunnan muutosehdotuksista ilmenevässä muodossa. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa, että lakialoite hylätään.

Päätösehdotus

että lakialoite LA 29/2006 vp hylätään.

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa 7 päivänä huhtikuuta 2000 annetun lain (344/2000) 1 §:ään uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 7 a § seuraavasti:

1 §
(Kuten HE)

7 a §

Tiedonsaanti riita-asiassa

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Tuomioistuिन voi määrätä vastaajan antamaan tässä pykälässä tarkoitetut tiedot sakon uhalla. Tuomioistuिन määrää, miten tiedot annetaan. *Vastaajan* velvollisuudesta tai oikeudes-

ta kieltäytyä kertomasta seikkaa on voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 17 luvussa säädetään todistajasta.

Tuomioistuिन voi erityisestä syystä määrätä, että tässä pykälässä tarkoitettua määräystä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman. (Uusi)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

2.

Laki

tekijänoikeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun tekijänoikeuslain (404/1961) 60 ja 60 c §, sellaisina kuin ne ovat laissa 821/2005, sekä
lisätään lakiin uusi 56 g ja 59 a § sekä kummankin edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

Loukkauksen kielto

56 g §
(Kuten HE)

Tuomion julkistaminen

59 a §

Tuomioistuin voi tekijänoikeuden loukkausta koskevassa riita-asiassa kantajan vaatimuksesta määrätä, että vastaajan on korvattava kustannukset, jotka kantajalle aiheutuvat siitä, että hän soveltuvin toimin julkistaa tietoja lainvoimaisesta tuomiosta, jossa vastaajan on todettu loukanneen tekijänoikeutta. Määräystä ei saa antaa, jos tietojen levittämistä on muussa laissa rajoitettu. Harkitessaan määräyksen antamista ja määräyksen sisältöä tuomioistuimen tulee ottaa huomioon julkistamisen yleinen merkitys, loukkauksen laatu ja laajuus, julkistamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat seikat.

Tuomioistuin määrää vastaajan korvattavien kohtuullisten julkistamiskustannusten enimmäismäärän. Kantajalla ei ole oikeutta korvauksen, jos tietoja tuomiosta ei ole julkistettu tuomioistuimen määräämässä ajassa lainvoimaiseksi tulleen tuomion antamisesta (poist.).

60 §
(Kuten HE)

60 c §

(1 mom. kuten HE)

Ennen 60 b §:ssä tarkoitetun kanteen nostamista pykälässä tarkoitettu tuomioistuin voi tekijän tai hänen edustajansa vaatimuksesta antaa

keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että tekijän oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, joka saattaa tekijänoikeutta loukkaavaksi väitettyä aineistoa yleisön saataviin, tilaisuus tulla kuulluksi. Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen. Asian käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään. (Poist.)

Tuomioistuin voi pyynnöstä antaa 2 momentissa tarkoitetun keskeyttämismääräyksen väliaikaisena väitettyä loukkaajaa kuulematta, jos asian kiireellisyys sitä välttämättä vaatii. Määräys on voimassa, kunnes toisin määrätään. Väitetylle loukkaajalle on määräyksen antamisen jälkeen viipymättä varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Kun väitettyä loukkaajaa on kuultu, tuomioistuimen on viipymättä päätettävä, pidetäänkö määräys voimassa vai peruutetaanko se.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottolain (37/1895) 7 luvun 16 §:ssä tarkoitetun vakuuden, jollei oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:stä muuta johdu. Tämän pykälän 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 60 b §:ssä tarkoitettua kannetta nosteta kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

Keskeyttämismääräystä vaatineen on korvattava sille, jolle määräys on annettu, samoin kuin

väitetyle loukkaajalle määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko sekä asiassa aiheutuneet kulut, jos 60 b §:ssä tarkoitettu kanne hylätään tai jätetään tutkimatta taikka jos asian käsittely jätetään sillensä sen vuoksi, että kantaja on peruuttanut kanteensa tai jäänyt saapumatta tuomioistuimeen. Sama on voimassa, jos keskeyttämismääräys 3 momentin nojalla peruutetaan tai 4 momentin nojalla raukeaa. Vahingon ja kulujen korvaamista koskevan kanteen nostamisessa noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskäärin 7 luvun 12 §:ssä säädetään.

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Tämän lain 60 ja 60 c §:ää sovelletaan myös riita-asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa. Siltä osalta kuin 60 § koskee 56 g ja 59 a §:n soveltamista sitä sovelletaan kuitenkin siten kuin 2 momentissa 56 g ja 59 a §:n soveltamisesta säädetään.

3.

Laki

tavaramerkkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 10 päivänä tammikuuta 1964 annetun tavaramerkkilain (7/1964) 38 ja 40 § sekä lisätään lakiin uusi 41 a ja 48 a § seuraavasti:

7 luku

Seuraamukset tavaramerkkioikeuden loukkaamisesta

38 § (Kuten HE)

40 §

Hyvitystä ja korvausta vahingosta voidaan 38 §:n nojalla vaatia ainoastaan viiden viimeisen vuoden ajalta ennen kanteen vireillepanoa. Oikeus hyvitykseen ja korvaukseen vahingosta on menetetty, jos sitä koskevaa kannetta ei ole pantu vireille sanotun ajan kuluessa (poist.).

(Poist.) Jos kysymys on rekisteröinnillä suojatusta tavaramerkistä, hyvitystä ja korvausta vahingosta voidaan 1 momentin estämättä vaatia ennen rekisteröintipäivää tapahtuneen loukkauksen johdosta, jos kanne pannaan vireille vuoden kuluessa rekisteröintipäivästä.

41 a §

Tuomioistuim voi tavaramerkin loukkausta koskevassa riita-asiaa kantajan vaatimuksesta määrätä, että vastaajan on korvattava kustannukset, jotka kantajalle aiheutuvat siitä, että hän soveltuvin toimin julkistaa tietoja lainvoimaisesta tuomiosta, jossa vastaajan on todettu loukanneen tavaramerkkioikeutta. Määräystä ei saa antaa, jos tietojen levittämistä on muussa laissa rajoitettu. Harkitessaan määräyksen antamista ja määräyksen sisältöä tuomioistuimen tulee ottaa huomioon julkistamisen yleinen merkitys, loukkauksen laatu ja laajuus, julkistamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat seikat.

Tuomioistuim määrää vastaajan korvattavien kohtuullisten julkistamiskustannusten enimmäismäärän. Kantajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos tietoja tuomiosta ei ole julkistettu tuomioistuimen määräämässä ajassa lainvoimaiseksi tulleen tuomion antamisesta (poist.).

48 a §

Tuomioistuim voi 38 §:n 1 momentissa tarkoitettua kannetta käsitellessään tavaramerkkioi-

keuden haltijan vaatimuksesta määrätä lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjän taikka muun välittäjänä toimivan palvelun tarjoajan sakon uhalla keskeyttämään tavaramerkkiä loukkaavaksi väitetyn käytön (*keskeyttämismääräys*), jollei sitä voida pitää kohtuuttomana ottaen huomioon tavaramerkin väitetyn loukkaajan, välittäjän ja tavaramerkkioikeuden haltijan oikeudet.

Ennen 38 §:n 1 momentissa tarkoitetun kanteen nostamista *momentissa* tarkoitettu tuomioistuimien voi tavaramerkkioikeuden haltijan vaatimuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että tavaramerkkioikeuden haltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan oikeutta tavaran tunnusmerkkiin, tilaisuus tulla kuulluksi. *Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.* Asian käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään. (*Poist.*)

Tuomioistuimien voi pyynnöstä antaa 2 momentissa tarkoitetun keskeyttämismääräyksen väliaikaisena väitettyä loukkaajaa kuulematta, jos asian kiireellisyys sitä välttämättä vaatii. Määräys on voimassa, kunnes toisin määrätään. Väitetylle loukkaajalle on määräyksen antamisen

jälkeen viipymättä varattava tilaisuus tulla kuulluksi. *Kun väitettyä loukkaajaa on kuultu, tuomioistuimen on viipymättä päätettävä, pidetäänkö määräys voimassa vai peruutetaanko se.*

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottolain (37/1895) 7 luvun 16 §:ssä tarkoitetun vakuuden, jollei oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:stä muuta johdu. *Tämän pykälän 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 38 §:n 1 momentissa tarkoitettua kanteen nostamista kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.*

Keskeyttämismääräystä vaatineen on korvattava sille, jolle määräys on annettu, samoin kuin väitetylle loukkaajalle (*poist.*) määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko sekä asiassa aiheutuneet kulut, jos 38 §:n 1 momentissa tarkoitettu kanne hylätään tai jätetään tutkimatta taikka jos asian käsittely jätetään sillensä sen vuoksi, että kantaja on peruuttanut kanteensa tai jäänyt saapumatta tuomioistuimeen. Sama on voimassa, jos keskeyttämismääräys 3 momentin nojalla peruutetaan tai 4 momentin nojalla raukeaa. Vahingon ja kulujen korvaamista koskevan kanteen nostamisessa noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 12 §:ssä säädetään.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

4.

Laki

yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 6 luvun otsikko ja

lisätään yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin 11 päivänä tammikuuta 1991 annettuun lakiin (32/1991) uusi 37 a ja 37 b §, 38 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 40 a § seuraavasti:

6 luku

Rangaistukset, korvaukset ja turvaamistimet37 a §
(Kuten HE)

37 b §

Keskeyttämismääräys välittäjälle

(1 mom. kuten HE)

Ennen 37 a §:ssä tarkoitetun kanteen nostamista *pykälässä tarkoitettu* tuomioistuim voi yksinoikeuden haltijan vaatimuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että yksinoikeuden haltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan piirimalliin kohdistuvaa yksinoikeutta, tilaisuus tulla kuulluksi. *Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.* Asian käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään. (*Poist.*)

Tuomioistuim voi pyynnöstä antaa 2 momentissa tarkoitetun keskeyttämismääräyksen väliaikaisena väitettyä loukkaajaa kuulematta, jos asian kiireellisyys sitä välttämättä vaatii. Määräys on voimassa, kunnes toisin määrätään. Väitetylle loukkaajalle on määräyksen antamisen jälkeen viipymättä varattava tilaisuus tulla kuulluksi. *Kun väitettyä loukkaajaa on kuultu, tuomioistuimen on viipymättä päätettävä, pidetäänkö määräys voimassa vai peruutetaanko se.*

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottolain (37/1895) 7 luvun 16 §:ssä tarkoitetun vakuuden, jollei oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:stä muuta johdu. *Tämän pykälän 2 tai 3 momentin nojalla annettu*

keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 37 a §:ssä tarkoitettua kannetta nosteta kuukauden kuluesa määräyksen antamisesta.

Keskeyttämismääräystä vaatineen on korvattava sille, jolle määräys on annettu, samoin kuin väitetylle loukkaajalle (*poist.*) määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko sekä asiassa aiheutuneet kulut, jos 37 a §:ssä tarkoitettu kante hylätään *tai jätetään tutkimatta taikka jos asian käsittely jätetään sillensä sen vuoksi, että kantaja on peruuttanut kanteensa tai jäänyt saapumatta tuomioistuimeen. Sama on voimassa, jos keskeyttämismääräys 3 momentin nojalla peruutetaan tai 4 momentin nojalla raukeaa.* Vahingon ja kulujen korvaamista koskevan kanteen nostamisessa noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 12 §:ssä säädetään.

38 §
(Kuten HE)

40 a §

Tuomion julkistaminen

Tuomioistuim voi piirimalliin kohdistuvan yksinoikeuden loukkausta koskevassa riita-asiassa kantajan vaatimuksesta *määrätä, että vastaajan on korvattava kustannukset, jotka kantajalle aiheutuvat siitä, että hän soveltuvien toimin julkistaa tietoja lainvoimaisesta tuomios- ta, jossa vastaajan on todettu loukanneen yksinoikeutta piirimalliin. Määräystä ei saa antaa, jos tietojen levittämistä on muussa laissa rajoitettu.* Harkitessaan *määräyksen* antamista ja *määräyksen* sisältöä tuomioistuimen tulee ottaa huomioon julkistamisen yleinen merkitys, loukkauksen laatu ja laajuus, julkistamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat seikat.

Tuomioistuim määrää vastaajan korvattavien kohtuullisten julkistamiskustannusten enimmäismäärän. *Kantajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos tietoja tuomiosta ei ole julkistettu tuomioistuimen määräämässä ajassa lainvoimaiseksi tulleen tuomion antamisesta (poist.).*

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

5.

Laki

toiminimilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun toiminimilain (128/1979) 23 § ja sen edellä oleva väliotsikko, sekä
lisätään lakiin uusi 18 a ja 23 a § seuraavasti:

Toiminimen käytön kieltäminen

18 a §

(1 mom. kuten HE)

Ennen 18 §:n 2 momentissa tarkoitetun kanteen nostamista *pykälässä* tarkoitettu tuomioistuimien voi yksinoikeuden haltijan vaatimuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että yksinoikeuden haltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan oikeutta toimintameen, tilaisuus tulla kuulluksi. *Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.* Asian käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään. (*Poist.*)

Tuomioistuimien voi pyynnöstä antaa 2 momentissa tarkoitetun keskeyttämismääräyksen väliaikaisena väitettyä loukkaajaa kuulematta, jos asian kiireellisyys sitä välttämättä vaatii. Määräys on voimassa, kunnes toisin määrätään. Väitetylle loukkaajalle on määräyksen antamisen jälkeen viipymättä varattava tilaisuus tulla kuulluksi. *Kun väitettyä loukkaajaa on kuultu, tuomioistuimen on viipymättä päätettävä, pidetäänkö määräys voimassa vai peruutetaanko se.*

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottolain (37/1895) 7 luvun 16 §:ssä tarkoitetun vakuuden, jollei oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:stä muuta johdu. *Tämän pykälän 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua kannetta nosteta kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.*

Keskeyttämismääräystä vaatineen on korvattava sille, jolle määräys on annettu, samoin kuin väitetylle loukkaajalle (*poist.*) määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko sekä asiassa aiheutuneet kulut, jos 18 §:n 2 momentissa tarkoitettu kanne hylätään tai jätetään tutkimatta taikka jos asian käsittely jätetään sillensä sen vuoksi, että kantaja on peruuttanut kanteensa tai jäänyt saapumatta tuomioistuimeen. *Sama on voimassa, jos keskeyttämismääräys 3 momentin nojalla peruutetaan tai 4 momentin nojalla raukeaa.* Vahingon ja kulujen korvaamista koskevan kanteen nostamisessa noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 12 §:ssä säädetään.

Korvaus- ja hyvitysvelvollisuus

23 §

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Hyvitystä ja korvausta vahingosta voidaan vaatia ainoastaan viiden viimeisen vuoden ajalta ennen kanteen vireillepanoa. Oikeus hyvitykseen ja korvaukseen vahingosta *on menetetty, jos sitä* koskevaa kannetta ei ole pantu vireille sanotun ajan kuluessa (*poist.*).

23 a §

Tuomioistuim voi toiminimen loukkausta koskevassa riita-asiassa kantajan vaatimuksesta *määrätä, että vastaajan on korvattava kustannukset, jotka kantajalle aiheutuvat siitä, että hän soveltuvien toimin julkistaa tietoja lainvoimaisesta tuomiosta, jossa vastaajan on todettu loukanneen oikeutta toiminimeen. Määräystä ei saa*

antaa, jos tietojen levittämistä on muussa laissa rajoitettu. Harkitessaan määräyksen antamista ja määräyksen sisältöä tuomioistuimen tulee ottaa huomioon julkistamisen yleinen merkitys, loukkauksen laatu ja laajuus, julkistamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat seikat.

Tuomioistuim määrää vastaajan korvattavien kohtuullisten julkistamiskustannusten enimmäismäärän. *Kantajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos tietoja tuomiosta ei ole julkistettu tuomioistuimen määräämässä ajassa lainvoimaiseksi tulleen tuomion antamisesta (poist.).*

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

6.

Laki

kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinjalostajanoikeudesta 21 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (789/1992) 31 §:n otsikko ja 1—4 momentti sekä lisätään lakiin uusi 29 a ja 33 a § seuraavasti:

29 a §

Keskeyttämismääräys välittäjälle

(1 mom. kuten HE)

Ennen 29 §:ssä tarkoitetun kanteen nostamista *pykälässä* tarkoitettu tuomioistuim voi kasvinjalostajanoikeuden haltijan vaatimuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että oikeudenhaltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan kasvinjalostajanoikeutta, tilaisuus tulla kuulluksi. *Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpos-*

tia käyttäen. Asian käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään. (Poist.)

Tuomioistuim voi pyynnöstä antaa 2 momentissa tarkoitetun keskeyttämismääräyksen väliaikaisena väitettyä loukkaajaa kuulematta, jos asian kiireellisyys sitä välttämättä vaatii. Määräys on voimassa, kunnes toisin määrätään. Väitetylle loukkaajalle on määräyksen antamisen jälkeen viipymättä varattava tilaisuus tulla kuulluksi. *Kun väitettyä loukkaajaa on kuultu, tuomioistuimen on viipymättä päätettävä, pidetäänkö määräys voimassa vai peruutetaanko se.*

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottolain (37/1895) 7 luvun

16 §:ssä tarkoitetun vakuuden, jollei oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:stä muuta johdu. *Tämän pykälän 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 29 §:ssä tarkoitettua kannetta nosteta kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.*

Keskeyttämismääräystä vaatineen on korvattava sille, jolle määräys on annettu, samoin kuin vätetyle loukkaajalle (*poist.*) määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko sekä asiassa aiheutuneet kulut, jos 29 §:ssä tarkoitettu kanne hylätään tai jätetään tutkimatta taikka jos asian käsittely jätetään sillensä sen vuoksi, että kantaja on peruuttanut kanteensa tai jäänyt saapumatta tuomioistuimeen. Sama on voimassa, jos keskeyttämismääräys 3 momentin nojalla peruutetaan tai 4 momentin nojalla raukeaa. Vahingon ja kulujen korvaamista koskevan kanteen nostamisessa noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 12 §:ssä säädetään.

31 §

Hyvitys ja vahingonkorvaus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta loukkaa kasvinjalostajanoikeutta tai 22 §:n säännöksiä lajikenimen käyttämisestä, on velvollinen suorittamaan kohtuullisen hyvityksen lajikkeen hyväksi käyttämisestä ja korvaamaan vahingon, joka loukkauksesta aiheutuu. Jos huolimattomuus on vain lievää, vahingonkorvausta voidaan sovitella. (*Uusi*)

Jos kasvinjalostajanoikeuden loukkaus tai lajikenimen käyttämisestä tarkoittavan 22 §:n säännösten loukkaus ei ole tahallinen tai tehty huolimattomuudesta, loukkaaja on velvollinen suorit-

tamaan (*poist.*) kohtuullisen hyvityksen lajikkeen hyväksi käyttämisestä.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

— — — — —

33 a §

Tuomion julkistaminen

Tuomioistuin voi kasvinjalostajanoikeuden loukkausta koskevassa riita-asiassa kantajan vaatimuksesta määrätä, että vastaajan on korvattava kustannukset, jotka kantajalle aiheutuvat siitä, että hän soveltuvin toimin julkistaa tietoja lainvoimaisesta tuomiosta, jossa vastaajan on todettu loukanneen kasvinjalostajanoikeutta. Määräystä ei saa antaa, jos tietojen levittämistä on muussa laissa rajoitettu. Harkitessaan määräyksen antamista ja määräyksen sisältöä tuomioistuimen tulee ottaa huomioon julkistamisen yleinen merkitys, loukkauksen laatu ja laajuus, julkistamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat seikat.

Tuomioistuin määrää vastaajan korvattavien kohtuullisten julkistamiskustannusten enimmäismäärän. *Kantajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos tietoja tuomiosta ei ole julkistettu tuomioistuimen määräämässä ajassa lainvoimaiseksi tulleen tuomion antamisesta (poist.).*

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Loukkaukseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain 31 §:n 1—4 momentin sijasta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

(4 mom. kuten HE)

7.

Laki

patenttilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun patenttilain (550/1967) 61 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 243/1997, sekä
lisätään lakiin uusi 57 b ja 60 a § seuraavasti:

57 b §

Tuomioistuin voi 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua kannetta käsitellessään patentinhaltijan vaatimuksesta määrätä lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjän taikka muun välittäjänä toimivan palvelun tarjoajan sakon uhalla keskeyttämään patenttia loukkaavaksi väitetyn käytön (*keskeyttämismääräys*), jolle sitä voidaan pitää kohtuuttomana ottaen huomioon patentin väitetyn loukkaajan, välittäjän ja patentinhaltijan oikeudet.

Ennen 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua kanteen nostamista *momentissa* tarkoitettu tuomioistuin voi patentinhaltijan vaatimuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että patentinhaltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan patenttia, tilaisuus tulla kuulluksi. *Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.* Asian käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään. (*Poist.*)

Tuomioistuin voi pyynnöstä antaa 2 momentissa tarkoitettua keskeyttämismääräyksen väliaikaisena väitettyä loukkaajaa kuulematta, jos asian kiireellisyys sitä välttämättä vaatii. Määräys on voimassa, kunnes toisin määrätään. Väitettylle loukkaajalle on määräyksen antamisen jälkeen viipymättä varattava tilaisuus tulla kuulluksi. *Kun väitettyä loukkaajaa on kuultu, tuomioistuimen on viipymättä päätettävä, pidetäänkö määräys voimassa vai peruutetaanko se.*

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottolain (37/1895) 7 luvun 16 §:ssä tarkoitettua vakuuden, jollei oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:stä muuta johdu. *Tämän pykälän 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua kannetta nosteta kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.*

Keskeyttämismääräystä vaatineen on korvattava sille, jolle määräys on annettu, samoin kuin väitettylle loukkaajalle (*poist.*) määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko sekä asiassa aiheutuneet kulut, jos 57 §:n 1 momentissa tarkoitettu kanne hylätään tai *jätetään tutkimatta taikka jos asian käsittely jätetään sillensä sen vuoksi, että kantaja on peruuttanut kanteensa tai jäänyt saapumatta tuomioistuimeen. Sama on voimassa, jos keskeyttämismääräys 3 momentin nojalla peruutetaan tai 4 momentin nojalla raukeaa.* Vahingon ja kulujen korvaamista koskevan kanteen nostamisessa noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 12 §:ssä säädetään.

60 a §

Tuomioistuin voi patentin loukkausta koskevassa riita-asiassa kantajan vaatimuksesta *määrätä, että vastaajan on korvattava kustannukset, jotka kantajalle aiheutuvat siitä, että hän soveltuvin toimin julkistaa tietoja lainvoimaisesta tuomiosta, jossa vastaajan on todettu loukanneen patenttia. Määräystä ei saa antaa, jos tietojen levittämistä on muussa laissa rajoitettu.* Harkitessaan määräyksen antamista ja määräyk-

sen sisältöä tuomioistuimen tulee ottaa huomioon julkistamisen yleinen merkitys, loukkauksen laatu ja laajuus, julkistamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat seikat.

Tuomioistuin määrää vastaajan korvattavien kohtuullisten julkistamiskustannusten enimmäismäärän. *Kantajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos tietoja tuomiosta ei ole julkistettu tuomioistuimen määräämässä ajassa lainvoimaiseksi tulleen tuomion antamisesta (poist.).*

61 §
(Kuten HE)

(1 mom. kuten HE)

Tämän lain 57 b ja 61 §:ää sovelletaan myös riita-asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa. *Siltä osalta kuin 61 § koskee 60 a §:n soveltamista sitä sovelletaan kuitenkin siten kuin 3 momentissa 60 a §:n soveltamisesta säädetään.*

(3 mom. kuten HE)

8.

Laki

mallioikeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 12 päivänä maaliskuuta 1971 annettuun mallioikeuslakiin (221/1971) uusi 35 a ja 36 a § seuraavasti:

35 a §

Tuomioistuin voi 35 §:n 1 momentissa tarkoitettua kannetta käsitellessään mallioikeuden haltijan vaatimuksesta määrätä lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjän taikka muun välittäjänä toimivan palvelun tarjoajan sakon uhalla keskeyttämään mallioikeutta loukkaavaksi väitetyn käytön (*keskeyttämismääräys*), jollei sitä voida pitää kohtuuttomana ottaen huomioon mallioikeuden väitetyn loukkaajan, välittäjän ja mallioikeuden haltijan oikeudet.

Ennen 35 §:n 1 momentissa tarkoitettua kannetta nostamista *momentissa* tarkoitettu tuomioistuin voi mallioikeuden haltijan vaatimuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että mallioikeuden haltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan mallioikeutta, tilaisuus tulla kuulluksi. *Tiedoksi* anto sille, jolle

määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen. Asian käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään. (*Poist.*)

Tuomioistuin voi pyynnöstä antaa 2 momentissa tarkoitettua keskeyttämismääräyksen väliaikaisena väitettyä loukkaajaa kuulematta, jos asian kiireellisyys sitä välttämättä vaatii. Määräys on voimassa, kunnes toisin määrätään. Väitetylle loukkaajalle on määräyksen antamisen jälkeen viipymättä varattava tilaisuus tulla kuulluksi. *Kun väitettyä loukkaajaa on kuultu, tuomioistuimen on viipymättä päätettävä, pidetäänkö määräys voimassa vai peruutetaanko se.*

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottolain (37/1895) 7 luvun 16 §:ssä tarkoitettua vakuuden, jollei oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:stä muuta johdu. *Tämän pykälän 2 tai 3 momentin nojalla annettu*

keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 35 §:n 1 momentissa tarkoitettua kanteen nostota kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

Keskeyttämismääräystä vaatineen on korvattava sille, jolle määräys on annettu, samoin kuin väitetyle loukkaajalle, jonka liittymää käyttäen mallia väitetään loukattavan, määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko sekä asiassa aiheutuneet kulut, jos 35 §:n 1 momentissa tarkoitettu kanteen hylätään tai jätetään tutkimatta taikka jos asian käsittely jätetään sillensä sen vuoksi, että kantaja on peruuttanut kanteensa tai jäänyt saapumatta tuomioistuimeen. Sama on voimassa, jos keskeyttämismääräys 3 momentin nojalla peruutetaan tai 4 momentin nojalla raukeaa. Vahingon ja kulujen korvaamista koskevan kanteen nostamisessa noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 12 §:ssä säädetään.

36 a §

Tuomioistuin voi mallioikeuden loukkausta koskevassa riita-asiassa kantajan vaatimuksesta määrätä, että vastaajan on korvattava kustannukset, jotka kantajalle aiheutuvat siitä, että hän soveltuvien toimenpiteiden julkistaa tietoja lainvoimaisesta tuomiosta, jossa vastaajan on todettu loukkanneen mallioikeutta. Määräystä ei saa antaa, jos tietojen levittämistä on muussa laissa rajoitettu. Harkitessaan määräyksen antamista ja määräyksen sisältöä tuomioistuimen tulee ottaa huomioon julkistamisen yleinen merkitys, loukkauksen laatu ja laajuus, julkistamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat seikat.

Tuomioistuin määrää vastaajan korvattavien kohtuullisten julkistamiskustannusten enimmäismäärän. Kantajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos tietoja tuomiosta ei ole julkistettu tuomioistuimen määräämässä ajassa lainvoimaiseksi tulleen tuomion antamisesta (poist.).

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

9.

Laki

hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään hyödyllisyysmallioikeudesta 10 päivänä toukokuuta 1991 annettuun lakiin (800/1991) uusi 36 a ja 38 a § seuraavasti:

36 a §

(1 mom. kuten HE)

Ennen 36 §:ssä tarkoitettua kanteen nostamista pykälässä tarkoitettu tuomioistuin voi hyödyllisyysmallioikeuden haltijan vaatimuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että hyödyllisyysmallioikeuden haltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että

sille, jonka väitetään loukkaavan hyödyllisyysmallioikeutta, tilaisuus tulla kuulluksi. Tiedoksi-anto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen. Asian käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään. (Poist.)

Tuomioistuin voi pyynnöstä antaa 2 momentissa tarkoitettua keskeyttämismääräyksen väliaikaisena väitettyä loukkaajaa kuulematta, jos asian kiireellisyys sitä välttämättä vaatii. Mää-

räys on voimassa, kunnes toisin määrätään. Väitetyille loukkaajalle on määräyksen antamisen jälkeen viipymättä varattava tilaisuus tulla kuuluksi. *Kun väitettyä loukkaajaa on kuultu, tuomioistuimen on viipymättä päätettävä, pidetäänkö määräys voimassa vai peruutetaanko se.*

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähtetä ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottolain (37/1895) 7 luvun 16 §:ssä tarkoitetun vakuuden, jollei oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:stä muuta johdu. *Tämän pykälän 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 36 §:ssä tarkoitettua kannetta nosteta kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.*

Keskeyttämismääräystä vaatineen on korvattava sille, jolle määräys on annettu, samoin kuin väitetyille loukkaajalle (*poist.*) määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko sekä asiassa aiheutuneet kulut, jos 36 §:ssä tarkoitettu kanne hylätään tai jätetään tutkimatta taikka jos asian käsittely jätetään sillensä sen vuoksi, että kantaja on peruuttanut kanteensa tai jäänyt saapumatta tuomioistuimeen. Sama on voimassa, jos keskeyttämismääräys 3 momentin nojalla peruutetaan tai 4 momentin nojalla raukeaa. Vahingon ja kulujen korvaamista koskevan kanteen

nostamisessa noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 12 §:ssä säädetään.

38 a §

Tuomioistuimien voi hyödyllisyysmallin loukkausta koskevassa riita-asiassa kantajan vaatimuksesta määrätä, että vastaajan on korvattava kustannukset, jotka kantajalle aiheutuvat siitä, että hän soveltuvien toimien julkistamia tietoja lainvoimaisesta tuomiosta, jossa vastaajan on todettu loukanneen hyödyllisyysmallioikeutta. *Määräystä ei saa antaa, jos tietojen levittämistä on muussa laissa rajoitettu.* Harkitessaan määräyksen antamista ja määräyksen sisältöä tuomioistuimen tulee ottaa huomioon julkistamisen yleinen merkitys, loukkauksen laatu ja laajuus, julkistamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat seikat.

Tuomioistuimien määrää vastaajan korvattavien kohtuullisten julkistamiskustannusten enimmäismäärän. *Kantajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos tietoja tuomiosta ei ole julkistettu tuomioistuimen määräämässä ajassa lainvoimaiseksi tulleen tuomion antamisesta (poist.).*

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tuija Brax /vihr
vpj. Susanna Rahkonen /sd
jäsen. Esko Ahonen /kesk
Leena Harkimo /kok
Lasse Hautala /kesk
Tatja Karvonen /kesk
Heli Paasio /sd
Lyly Rajala /kok

Tero Rönkä /sd
Petri Salo /kok
Pertti Salovaara /kesk
Minna Siirä /vas
Juhani Sjöblom /kok
Timo Soini /ps
Astrid Thors /r.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuomo Antila.